

## Ustawa reformująca miasta angielskie

---

9 września 1835 roku brytyjski parlament przyjął ustawę o gminach miejskich - Municipal Corporations Act – reformującą miasta angielskie.



W owym czasie w Wielkiej Brytanii istniało 250 miast, a każde z nich otrzymało wcześniej prawa miejskie od króla (Royal Charter) zezwalające na posiadanie własnej rady lub tworzenia gminy. Struktura tych organizmów różniła się w poszczególnych miastach, jednak w większości z nich jedynie członkowie rady miejskiej mieli prawo do głosowania.

Patologią istniejącej do roku 1835 rady było wybieranie członków spośród rodziny i przyjaciół zasiadających w niej notabli. Komisja (Commission on Municipal Corporations for 1835) zajmująca się reformą orzekła, że powodowało to sprawowanie władzy jedynie przez wąską grupę osób. Co więcej, Komisja znalazła przykłady korupcji, zazwyczaj przejawiającej się w gromadzeniu przez radnych majątku kosztem zwykłych obywateli. Aby pomniejszyć rolę starych gmin, które utożsamiano z korupcją i nepotyzmem, wprowadzono ustawę, dzięki której

prawo do wyboru rady mieli również podatnicy, zamieszkujący gminę przez co najmniej 3 lata.

Ustawa usprawniała działania rady. Do tej pory większość gmin używało władzy dla prywatnych lub partyjnych korzyści. Rady unikały rozwiązywania takich zagadnień, jak: zaopatrzenie w wodę, kanalizacja, oczyszczanie miasta - które to sprawy z urzędu powinna nadzorować.

Nowe prawo pozwalało także na przeprowadzenie w nich audytu i rozpoczęło stopniowe zastępowanie zasiadającej tam arystokracji - klasą średnią.

Według przepisów ustawy, radni wybierali burmistrza, który sprawował tę funkcję przez rok. Z kolei rotacyjność stanowisk polegała na tym, że jedna trzecia członków rady każdego roku kończyła kadencję. Każdy z okręgów (borough) musiał opłacać własnego skarbnika, a jego budżet podlegał regularnemu audytowi.

W latach 1888-1894 wprowadzono jeszcze kilka bardzo ważnych ustaw, które miały na celu demokratyzację wyborów do rad, a pierwszym krokiem w tym kierunku był zakaz kupowania mandatów. W 1894 r. uchwalono ustawę o samorządach (The Local Government Act), która podzieliła hrabstwa na dystrykty miejskie i wiejskie. W późniejszym okresie zaczęły pojawiać się kolejne akty o nazwie Local Government Act, które usprawniały działanie organów

administracji lokalnej.

Ukrytymi motywami wprowadzenia ustawy było pozbawienie Torysów dominującej roli w gminach, jednak bez wątpienia był to kamień milowy w kierunku demokracji lokalnej.

*Źródła: victorianweb.org;  
en.wikisource.org; home.freeuk.net*